СОСТОЈБА СО ГРИП - СЕЗОНА 2025/2026

(Единаесетта недела, до 15.03.2026)

Неделни податоци

Во текот на <u>единаесеттата недела</u> од 2026 година (09-15.03.2026), во Македонија се пријавени 242 (I=13,2/100.000) случаи на групни пријави за заболени од грип/заболувања слични на грип, 18,2% помалку во споредба со претходната недела (n=296).

Бројот на пријавени лица оваа недела споредено со единаесетта недела од минатата сезона (n=1.370) е намален за 82,3%, а во споредба со бројот за единаесетта недела од типичната епидемиска крива (моделирана од последните 15 сезони) (n=395), намален е за 38,7%. (Графикон 1)

Во текот на 11-та недела, регистрираната инциденца е во рамките на вон-сезонска активност (Графикон 1).

<u>Графикон 1.</u> *Нивоа на интензитет и неделна дистрибуција на заболените од грип/заболувања слични на грип според очекувана епидемиска крива 2010-2025, сезона 2024/2025 и сезона 2025/2026*

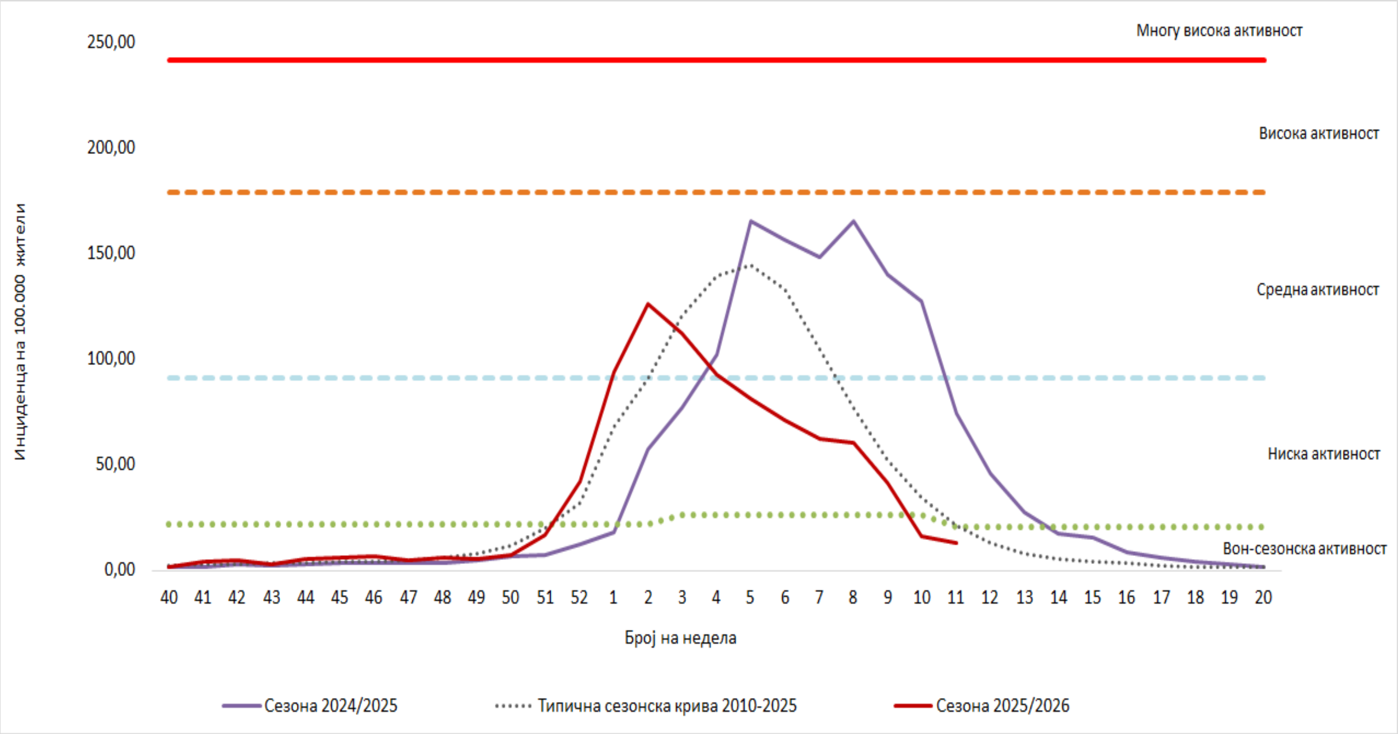

Во однос на возрасната дистрибуција, 160 лица се на возраст од 15-64 години, 20 се деца на возраст од 5-14 години, 22 - деца на возраст од 0-4 години, а 40 се лица на возраст над 65 години. Највисока инциденца (22,8/100.000) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години.

Заболените лица се пријавени од 19 ЦЈЗ/ПЕ: Прилеп – 61, Гевгелија – 35, а во Струмица, Тетово, Скопје, Дебар, Куманово, Штип, Гостивар, Охрид, Радовиш, Струга, Велес, Битола, Свети Николе, Македонски Брод, Кавадарци, Неготино и Пробиштип бројот на заболени е помал од 30. Во Демир Хисар, Кичево, Ресен, Кочани, Берово, Виница, Делчево, Пехчево, Крива Паланка, Кратово, Крушево и Валандово, нема пријавени заболени лица од грип и заболувања слични на грип.

Во 4 ЦЈЗ/ПЕ се бележи сезонска активност, додека во 15 единици се бележи многу ниска активност на вирусот на грип. (Картограм 1)

<u>Картограм 1.</u> Ниво на активност на грип според инциденца на 100.000 жители, единаесетта недела 2026

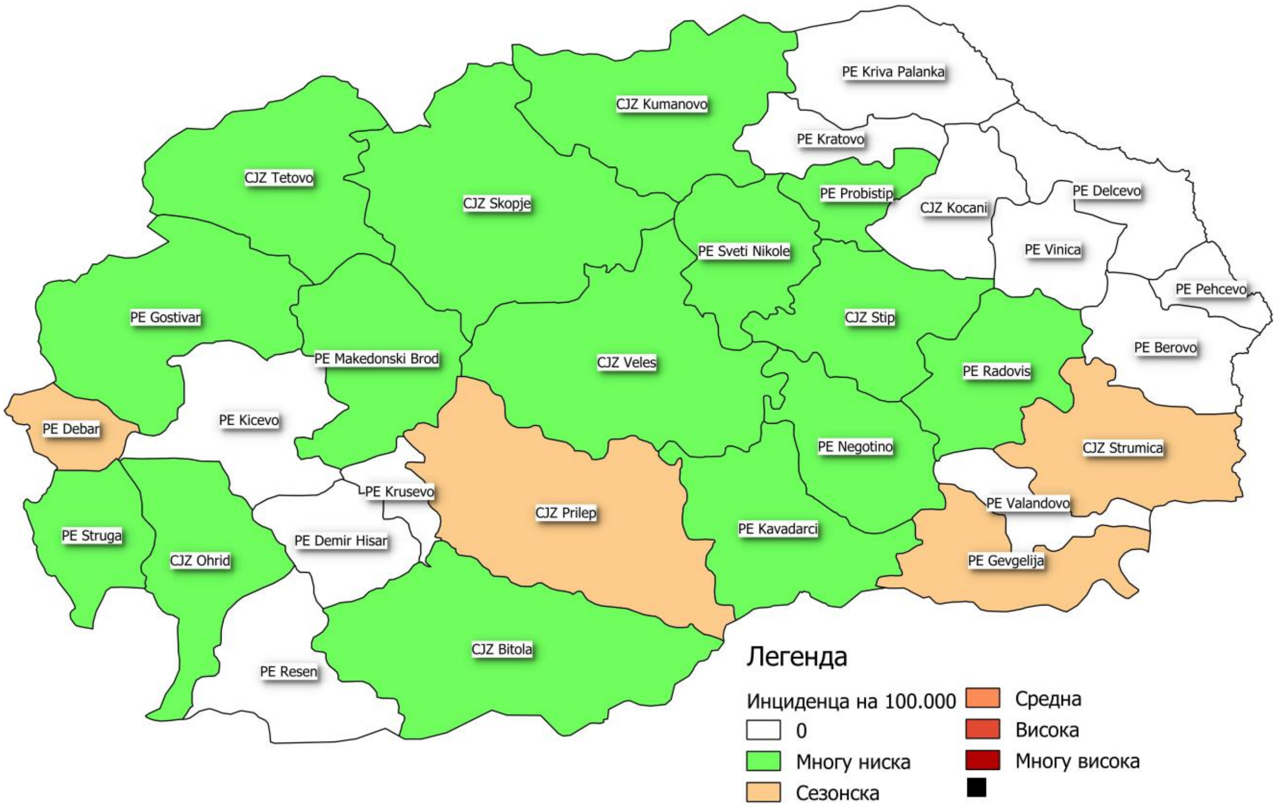

<u>ВИРУСОЛОШКИ НАДЗОР</u>

Во текот на единаесеттата извештајна недела од 2026 година, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, пристигнати се 52 материјали од рутинскиот и САРИ надзорот за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, детектирани се 4 позитивни случаи на грип – два случаи на Influenza A(H1)pdm09, еден случај Influenza A(H3) и еден случај Influenza A несубтипизиран.

Дополнително детектирани се 12 случаи на RSV (6 RSV тип B и 6 RSV тип A). Во текот на оваа недела не се детектирани позитивни случаи на SARS-CoV-2.

<u>ЕПИДЕМИОЛОШКИ НАДЗОР - Кумулативни податоци</u>

<u>Во сезоната 2025/2026,</u> вкупниот број на случаи на грип/заболувања слични на грип изнесува **16.289 (I=886,9/100.000)**.

Во споредба со истиот период од <u>минатата сезона</u> (n=23.661), бројот на пријавени случаи е намален за 31,2%, а во однос на <u>моделот од последните 15 сезони</u> (n=20.044) се регистрира намалување од 18,7%.

Кумулативно, заболените се пријавени од сите ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица (n=5.412) се регистрира на територијата на Скопје, додека највисока кумулативна инциденца (I=2.634,3/100.000) е регистрирана на територијата на Дебар (n=504). (Табела 1 во Прилог)

Во однос на дистрибуцијата на заболените по возрасни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрасната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 9.432 случаи (57,9%), а највисока инциденца (1.985,1/100.000) се регистрира во возрасната група од 0-4 години и 5-14 години (1.301,1/100.000). (Графикон 2, Табела 1 во Прилог)

***<u>Графикон 2</u>**. Дистрибуција на случаите сезонски грип по ЦЈЗ/ПЕ и инциденца на 100.000 жители, сезона 2025/2026*

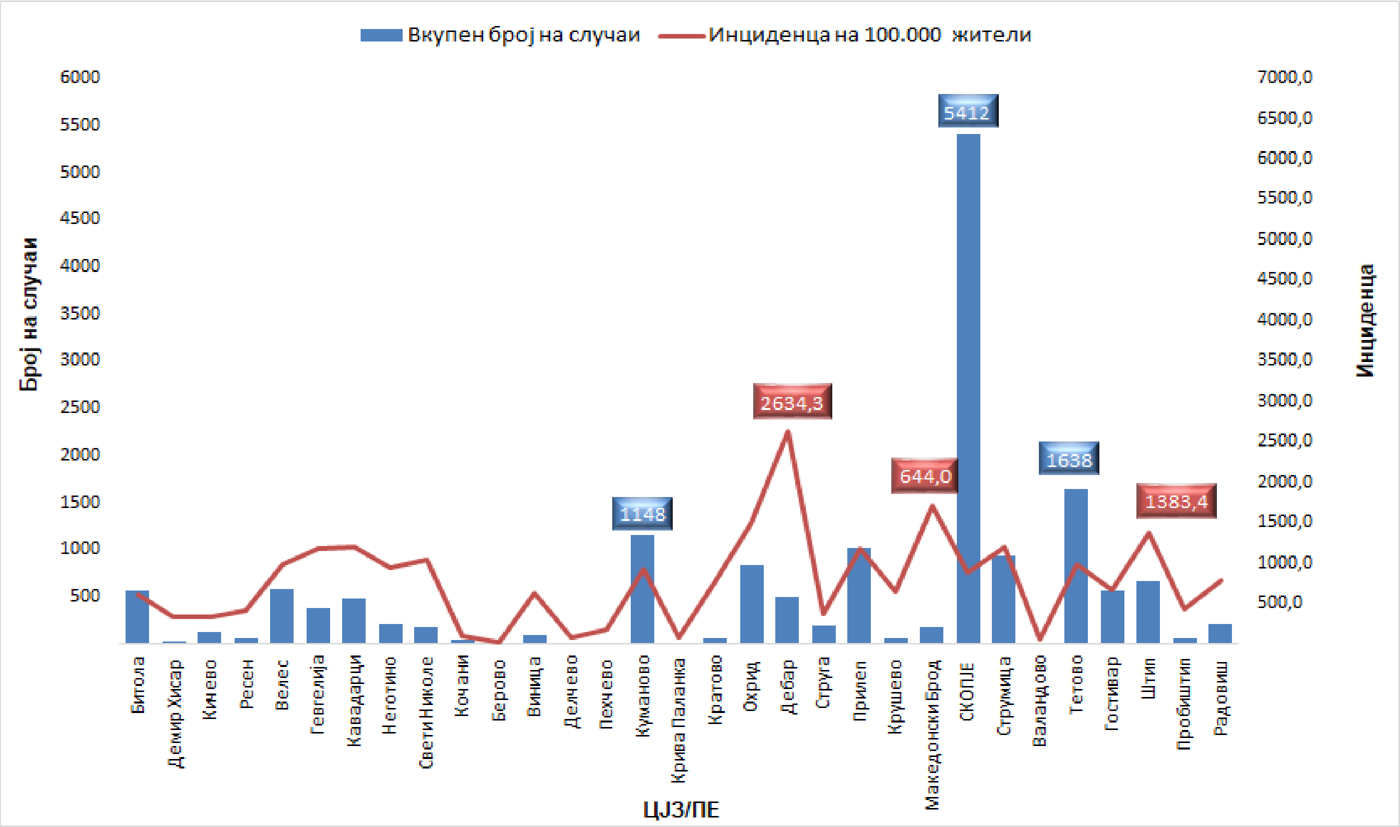

Дистрибуција на случаите од сезонски грип/заболувања слични на грип <u>по месеци</u> (Табела 1 во Прилог):

- октомври – 338 случаи или 2,1%
- ноември – 438 случаи или 2,7%
- декември – 1.324 случаи или 8,1%
- јануари – 9.315 случаи или 57,2%
- февруари – 4.336 случаи или 26,6%
- март – 538 случаи или 3,3%

Во текот на сезоната на грип, регистрирани се четири починати лица асоцирани со грип.

<u>ВИРУСОЛОШКИ НАДЗОР - Кумулативни податоци</u>

<u>Од почетокот на сезоната 2025/2026</u>, заклучно со 11-та недела/2026, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ пристигнати се 1.040 материјали од <u>рутинскиот и сентинел САРИ надзорот</u>. Сите пристигнати материјали се тестирани за присуство на инфлуенца вирус, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Детектирани се **125** <u>позитивни случаи на грип</u>:

- **Influenza A – 125**
  - Influenza A(H1)pdm09 – 41 (32,8%)
  - Influenza A(H3) – 70 (56,0%)
  - Influenza A – несубтипизиран – 14 (11,2%)
- **Influenza B – 0**

Регистрирани се 25 позитивни случаи на SARS-CoV-2.

Регистрирани се 122 позитивни случаи на респираторен синцицијален вирус (RSV несуптипизиран – 4, RSV-A - 29 и RSV-B – 89).

Дополнително, детектирани се 6 други респираторни вируси кај тестираните примероци.

<u>Графикон 3</u>. *Неделна дистрибуција на број и процент на позитивни примероци на грип, рутински и сентинел надзор, Р.С. Македонија, 2025/2026*

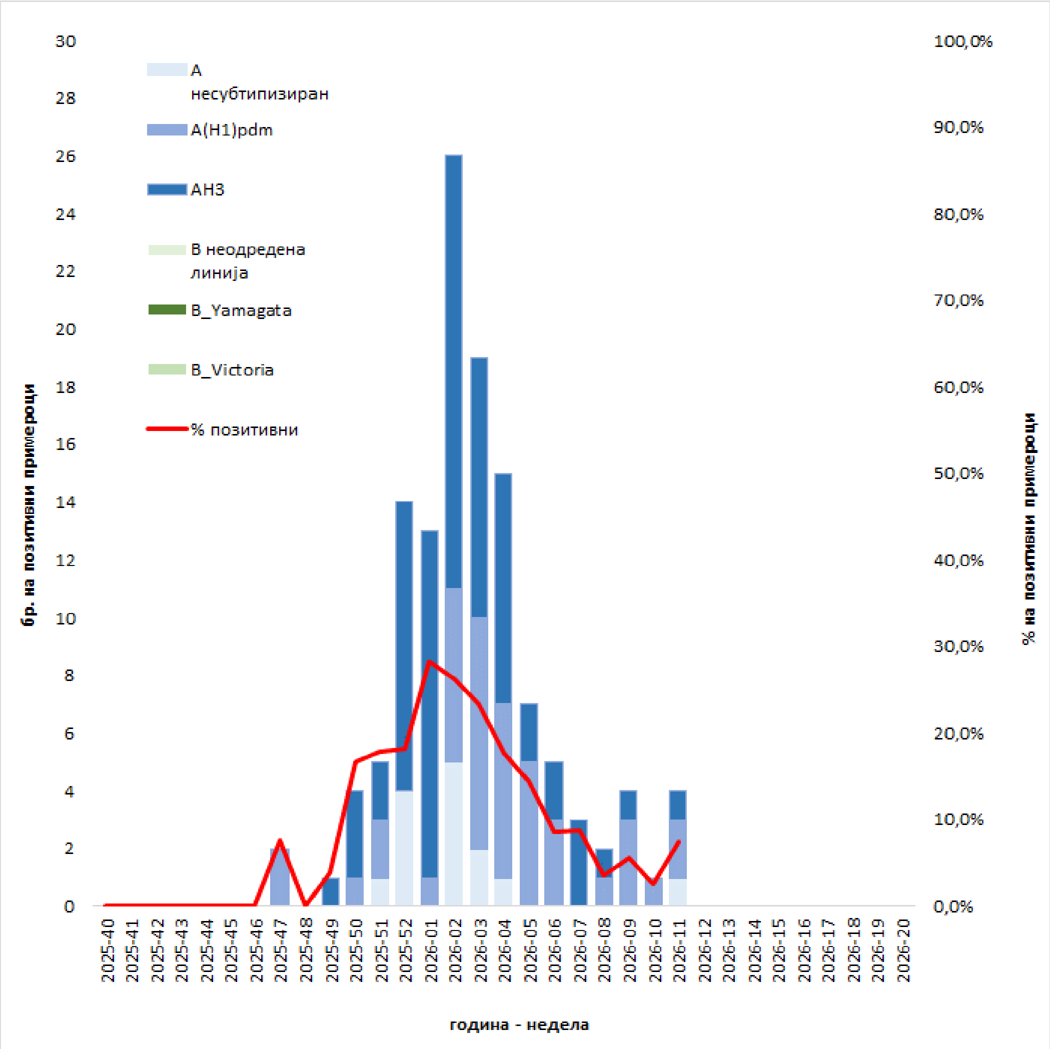

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Во текот на единаесеттата недела од 2026 година продолжува трендот на намалување на бројот на заболени и инциденцата на заболувања слични на грип на неделно ниво. Пријавената неделна инциденца е во рамките на вон-сезонска активност. Резултатите добиени од вирусолошкиот надзор над инфлуенца покажуваат дека има спорадична географска активност на вирусот на грип. Процентот на позитивност е под границата од 10%.
Согласно овие податоци, во Македонија има низок интензитет на вирусот на грип.

ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА

*Извор: https://sezonskigrip.mk/

Општите мерки за заштита од грип се насочени кон сите акутни респираторни заболувања и може да се од голема корист, особено ако се применуваат во текот на целиот зимски период:

- Да се избегнува собирање и престој во простории каде престојуваат повеќе луѓе, особено да се избегнува близок контакт со луѓе кои се болни или сомнителни – кашлаат, киваат, имаат покачена телесна температура.
- Често да се мијат рацете со вода и сапун или дезинфекционо средство.
- Да се загреваат просториите за престој и често да се проветруваат.
- Препорачливо е топло, слоевито облекување, топли бањи.
- Да се пијат топли напитоци (чаеви и супи), овошни цедени сокови, вода со лимон.
- Да се земаат свежи продукти богати со витамини и минерали, најдобро овошје и зеленчук кои му се неопходни на организмот. Особено се пожелни продукти богати со витамин Ц (цитрони, лимони, портокали). Доколку не се располага секогаш со свежи прехрамбени продукти, може да се користат и мултивитамински напитоци и препарати.
- Практикување здрав начин на живот и навики, вклучително добар сон и одмор, здрава храна, одржувајте физичка и психичка активност, намалете го стресот.

Силниот имунитет ќе ви помогне да останете здрави или полесно да се справите со грипот и заболувањата слични на грип. Сепак, дури и да сте совршено здрави и да имате силен имунитет, може да заболите од грип или заболување слично на грип.

Што доколку се разболите од грип?

Следете ги следните препораки:

- Останете дома и не одете на работа, во училиште или на места каде има многу луѓе.
- Одморајте се и земајте многу течности и лесна храна.
- Избегнувајте блиски контакти со лицата со кои живеете, не примајте посети додека сте болни.
- Покријте го носот и устата со шамивче при кашлање и кивање. По употреба, фрлете ги во корпа за отпадоци.
- Носете заштитна маска кога контактирате со своите блиски во домот, кога кашлате и кивате.
- Практикувајте често и темелно миење на раце со топла вода и сапун.
- Користете влажни марамчиња кои содржат алкохол или средство за дезинфекција на рацете.
- Избегнувајте допирање на очите, носот и устата со раце.
- Често проветрувајте ја просторијата каде престојувате додека сте болни.
- Одржувајте ја чиста вашата околина – предмети, површини со средства за хигиена на домот.
- Ако сте над 65 години или имате хронични заболувања, или доколку симптомите на болеста се влошуваат или траат повеќе денови – побарајте лекарска помош

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување. Институтот за јавно здравје препорачува вакцинација на целото население, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО): Постарите лица (над 65 години), Деца на возраст од 6-59 месеци, Лица постари од 6 месеци со хронични болести, Бремени жени и Здравствени работници.

- За сезоната 2025/2026, Министерството за здравство обезбеди бесплатна четиривалентна вакцина во вкупна количина од 80.000 дози, наменета за приоритетните групи население.
  Вакцинацијата започна на 16.10.2025 година и се спроведува во Центрите за јавно здравје (ЦЈЗ) со нивните Подрачни единици (ПЕ) и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници во Скопје се спроведува во Институтот за јавно здравје.
  Според податоците од Управата за електронско здравство, од почетокот на вакцинацијата, а заклучно со затворањето на овој извештај, вакцинирани се вкупно 77.280 лица од ризичните категории на населението со бесплатни вакцини.
- Дополнителни 2.400 дози комерцијални вакцини се набавени од страна на Центрите за јавно здравје, како вакцини за останатото население кое не спаѓа во горенаведените групи. Истите можат да се добијат за одреден финансиски надомест, а вакцинацијата се спроведува во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици.
  Според податоците од Управата за електронско здравство, со комерцијални вакцини се вакцинирани вкупно 1.839 лица.

  Заклучно со осмата недела, во Македонија, вакцинирани се вкупно 79.119 лица со бесплатна или комерцијална вакцина.

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: https://erviss.org/

Согласно извештајот на ERVISS објавен за десеттата недела од 2026 година за активноста на вирусот на грип низ Европскиот регион на СЗО:

- Стапките на болести слични на грип (ILI) и/или акутна респираторна инфекција (ARI) се покачени над основните нивоа во 9 од 31 земја и област на Европскиот регион на СЗО кои објавуваат податоци оваа недела.
- Циркулацијата на вирусот на грип продолжува да се намалува и сега е на ниски до умерени нивоа низ целиот регион. Субтипизацијата покажува дека подтиповите на вирусот на грип A H1 и H3 сега се ко-доминантни, иако постојат варијации меѓу земјите и областите.
- Регионалните индикатори за активноста на SARS-CoV-2 останаа на базичните нивоа.
- Регионалните индикатори за активноста и сериозноста на RSV се зголемени, но изгледа дека го достигнале пикот. Сепак, RSV сè уште се зголемува во неколку земји. Оптоварувањето на болеста и процентот на позитивност остануваат највисоки кај деца на возраст под 5 години.

Оддел за епидемиологија на заразни заболувања
Институт за јавно здравје